

IGAZSÁG

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Hogyan képzelik Szegeden
a sajtószabadságot.

Miért mondatták le a Katonatanács
elnökét és titkárát?

Beszéltem egy magyar torreadorral.

Ismét szerepel a revolveres tanár.

Menekültek között stb., stb.

Ára 1 kor.

Szerkesztő:

HOFFMANN ÖDÖN.

Szerkesztőség:

Petőfi Sándor-sugárut 36.

Telefon-szám 5—31.

Kiadóhivatal:

SZALAY-HIRLAPIRODA.

Telefon-sz. 4—37.

Előfizetési ár: Egész évre 50.—, fél évre 25.— korona.

ÓRÁJÁT és ÉKSZEREIT

javíttassa elsőrangú óra- és ékszer-
üzletében. Szolid árak!

Órákban és ékszerekben nagy raktár.

FISCHER K.

Korzó-kávéház mellett.

FRIEDRICH JÓZSEF

uri és egyenruha szabó

SZEGED,

Dugonics-ter II. szám.

Legszolidabb bevásárlási
forrás uri, egyenruha, vala-
mint felszerelési cikkekben.

Ladányi

műv. órás

Szeged

Kelemen-utca 21. szám

Ajánlja elsőrangú óra
és ékszer raktárát. ::

Térli aranyat és zálogredulát vesz!!

Hazatérő katonáknak és hozzátartozóknak a raktáron lévő
asztalos és kárpitos

Telefon II-73 **butorokból** Telefon II-73

20% **engedmény.**

Mindenmü butor és épület munkák üzletberendezések leg-
szolidabb áron vállaltatnak. mindenmü asztalos és kárpitos
javítások olcsón készülnek

Kenderesinél Feketesas-u. 16. (Keleti-palota.) Telefon 8-36.
Munkatermek Oroszlán-utca 21. sz. (Bárd-ház.)

IGAZSÁG

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Az „Igazság”

Semmi sem sebez jobban az igazságnál — mondja egy latin közmondás és talán ebben van a legnagyobb igazság. A társadalom mai berendezkedése már maga is hazugság, mert nem az emberek milliói akarátán épült fel, még most is görcsösen ragaszkodik a mai termelési rendszer recsegő bástyáihoz. Hiába minden erőfeszítés! Inognak a mai társadalom alappillérei, kezd oszlani a sötétség és már látjuk az igazság napjának fölkelését a távol horizontján. Forrong, mint a kitörni készülő vulkán az egész emberiség és várja az évezredek elnyomás alól a felszabadulást. Az indulatok pusztító tüzeiben nem látja az utat oly pontosan, mint a hidegen gondolkodó elme, nem látja a még fennálló akadályok tengerét, hanem az utolsó küzdelemben teljes erővel, vak dühvel veti magát, kiszabadítja lelkét a hétköznapi sivár szürkeségéből s dobogó kebelével várja a „Grand jourt” a nagy napot, amikor a föld újra paradicsommá lesz s nem kívánjuk a tulvilág mesében lévő szépségeit.

Mindenki tudja, hogy ami van, ami ma társadalmi rend az rossz, helytelen és erkölعتlen. Ez a sok küzdelem és szenvedés leszűrt valósága. Mindenki érzi, hogy ezt le kell rombolni, össze kell törni, de a mód, az eszköz az ismeretlen előttünk. Tanítani és oktatni kell az emberiséget, be kell vezetni a szocializmus napfényes ösvényeire és ha majd mindenki tud, mindenki lát, akkor jöjjön el az a világ, amely oly sok jót ígér.

Mikor ennek a lapnak az élére álltam, az hevitett talán legjobban, hogy hasábjai, mennél többet nyújtsanak a tudásból, mert a tanítás a legjobb eszköz az akadályok megsemmisítésére.

Ez tehát az egyik és a legfőbb célunk, most pedig visszatérek arra a közmondásra, amellyel a kis cikket kezdtem.

Ha az igazság varázsos korszakára várunk s affelé haladunk hatalmas léptekkel, akkor nem nézhetjük tétlenül a sok gátságot, a sok hamisságot, amely még mindig fojtogatja az emberiséget, hanem talpra állunk és kiméletlenül oda kiáltjuk a sötétség ördögi lovagjainak: Vigyáz-

zatok mert erősek vagyunk mint a szikla, s alapunkat az igazság képezi. Változatok meg, és ne akarjátok, hogy megsemmisítsünk benneteket. Mert erkölcsi halálotok lesz, ha gyalázatosak és oesmányok maradtok.

A kizsákmányolókról, a glasszé keztyűs rablókról le fogjuk a leplet rántani, hogy hallja és lássa mindenki: ezek a pondrók állanak útjában a főlsszabadulásnak, ezeket kell eltávolítani, kipusztítani, hogy élhessünk és a szabadság tiszta levegőjét szivhassuk. Ez a programmunk.

Legyen igazság, bár pusztuljon bele a mai egész hazuz társadalom.

Hoffmann Ödön.

Hogyan képzelik Szegeden a sajtószabadságot?

Történt pedig az Urnak 1919 esztendejében, annak is március havában, a 12-ik napon. Hangsúlyozni kell, hogy *Szegeden*, mert másutt nem történhetett volna meg. Bizonyára megütközéssel fogadta a közönség a napilapokból, hogy az Igazság legutóbbi számát elkobozták. Még pedig azért kobozták el, a rendőrbíró végzése szerint, mert papirrendelet nem engedi meg hogy bármelyik időszaki lap újságpapírt használjon fel. „Igy tehát le kellett foglalnom az Igazságot.”

Hát itt álljunk meg egy szóra. Az Igazságot három hónap óta nem jutott eszükbe lefoglalni, ugyszintén nem jutott eszükbe lefoglalni a többi szegedi időszaki lapot sem. Az a bizonyos papirrendelet pedig nem jogosít fel arra egy rendőrbíró sem, hogy nyomtatványt lefoglaljon. Joga van lefoglalni, illetve zár venni a papírost, de kinyomtatott példányokat nincs Ez a sajtószabadság legsúlyosabb megsértése. A legnagyobb jogtalanság pedig akkor történt, amikor épp ezt a

számát foglalták le az Igazságnak, amely sem nem újságpapírosra volt nyomtatva, sem pedig nem volt rendes, hanem rendkívüli száma az Igazságnak. Tehát mint röpirat-féle jelent volna meg, ezt pedig szintén bárkinek joga van kiadni.

— No és mért foglalták le a a kéziratokat?

— Ja, az csak tévedésből történt. Tessék, már vissza is adom.

A legérdekesebb pedig az a dologban, hogy éppen a tárgyalásra kitűzött napon jelent meg a hivatalos lapban egy rendelet, mely szerint rotációs-papíros kivételével bármilyen papíros felhasználható időszaki lap előállításához.

Mindezek előrebocsájtása felesleges lett volna, elég, ha kereken kimondom: nem volt joga Árvay rendőrbírónak lefoglalni az Igazság kinyomtatott számát. Ha újságpapíroson lett volna nyomtatva, jogosan megbüntethet úgy engem, mint kiadót, valamint a nyomdászt, de akkor is csak az esetben, ha

rendes száma lett volna ez az Igazságnak.

A Tisza-korszak jutott az eszembe, amikor ez a felháborító eset történt. A Tisza István uralma alatt jelentek meg a detektívek a nyomdában a lap kiadása előtt és egy miniszternek, vagy ügyésznek sem tetsző cikkért lefoglalták az összes lappéldányokat.

Természetes és világos, hogy a papirrendeletnek ilyenén való félremagyarázásába való kapaszkodás

csak kifogás volt a lefoglalásra, ajapjában azonban egy sógor-komaságon alapuló protegálás volt, amelyet lehetett volna talán ezelőtt még egy esztendővel is alkalmazni, a sötét, reakciós korszakban, de semmiesetre sem ma, a demokrácia korszakában.

S hogy nem csinállok botrányt a dologból, csak annak a pártnak a presztizse érdekében teszem, amelybe én is tartozom. *Lencz Géza.*

Miért mondatták le a Katonatanács elnökét és titkárát?

Az Igazság legelső számától fogva heves harcot folytatott a szegedi Katonatanács elnöke, Schvoy vezérkari őrnagy és Reich Egon főhadnagy, titkár ellen. Megirtuk, hogy a Katonatanácsnak nem lehet az elnöke egy olyan magasrangú tiszt, mint Schvoy, aki egyébként is milliomos, tehát nem proletár. És nem lehet a titkára Reich Egon főhadnagy, aki a Kürt című katona-lapnak a szerkesztője s aki az Igazság egy tamadó-cikkével szemben megvédelmezte József főherceget, sőt: megtámadta a lapja Pogány Józsefet, a Katonatanácsok kormánybiztosát.

Pogány József az Igazság cikkeiből kifolyólag fokozott figyelemmel kísérte a szegedi Katonatanács, illetve annak vezetőségének a működését és az elmúlt héten váratlanul Szegedre érkezett *Régner Károly*, miniszteri biztos, valamint a budapesti Katonatanács végrehajtó bizottságának három tagja, Steinbrück századossal.

A múlt hét péntekjén tartották meg a kiküldöttek jelenlétében a Katonatanács ülést, amely viharos volt.

Schvoy őrnagy, elnök nyitotta meg az ülést. Az őrnagy ur az előbbi katonatanács üléseken erélyes hangon tiltakozott az Igazság állásfoglalása, illetve cikkei ellen, s a lapot — állítólag — szenny-lapnak nevezte. Most, amikor az ülést megnyitotta, kijelentette, hogy a Katonatanács ülései nem nyilvánosak, azokon a sajtó nem vehet részt. Régner főhadnagy, miniszteri biztos ragaszkodott ahhoz, hogy a sajtó jelen lehessen, ez Budapesten is így szokás. Ott ugyanis meghívják az újságírókat az ülésre. Schvoy őrnagy szavazásra bocsájtotta a kérdést s a Katonatanács egyhan-

gulag követelte a sajtó jelenlétét. Így aztán tanuja voltunk a szerencsétlen pénteki napon történt vesszőfutásoknak.

Steinbrück százados vette át mindjárt a szót és olyan alapos, átértett szocialista-tiszthesz méltó beszédet mondott, hogy mindenki a hatása alatt állott ennek a kitünő, proletár-századosnak.

— Bóhm hadügyminiszter és Pogány elvtársak üdvözlését hozom nektek, katona-bajtársaim. Né úgy tekintetek, mit tényleges tisztet, hanem mint proletárt, akibe az orosz forradalom oltotta a forradalmi lángot. A forradalom kezdetén állunk, a kapitalizmus, a burzsoázia ellen irányuló forradalom kezdetén. Lenin és Trockij elvtársaim szelleme alapján folytatjuk a munkát, amely örökre eltünteti a föld színéről a militarizmust és kapitalizmust.

— Nem Clemenceau és Loyd George fogja diktálni a békét, — folytatja a százados, — hanem a forradalom és az öntudatra ébredt proletárság. *Nem engedjük, hogy a kapitalizmus csak egy pillanatra is visszajöjjön és uralkodjon a proletárokon.* A szocializmus, a proletáriátus kell, hogy a burzsoázia fölé kerüljön. Mert csak az uralkodhat, aki dolgozik. — A békét nem fogja Páris diktálni, mert addig nem fejezzük be a forradalmat, míg az antant ezzel áztatja magát.

— Egy hadsereget kell szerveznünk, mely proletárokból áll, mely öröködi a forradalom vívmányain és amely a burzsoázia ellenforradalmát vérbe fojtja. *Ha kell öntünk vért, de nem proletárvért, hanem burzsoavért.* Ez a hadsereg nem jut a kapitalizmus kezére. Ez a hadsereg olyan lesz, amilyent mi akarunk, amely nem burzsoákból, hanem proletárokból áll.

Steinbrück századost percekig tapsolták. Ezután fölállt Schvoy őrnagy elnök, aki ezeket mondotta:

— Vettem észre, hogy nem teljes irántam a bizalom. Már az ülést megelőzőleg oly esemény történt, mely felfogással ellenkezik. (Ugyanis a tisztek és legénység külön tartották előértekezletüket, a miniszteri biztos kívánságára, amit Schvoy ellenzett). Nem érzem az osztatlan bizalmat, tehát lemondok.

— Rendben van. Elfogadjuk, — zug minden oldalról.

Egy hang: Nem fogadjuk el!

Kotroczkó tizedes, bizalmi: Tudomásul vesszük a lemondást. Találunk, aki odavaló. A Munkástanács addig, míg Schvoy lesz az elnök, nem küldi a Katonatanácsba delegáltjait. — Reich főhadnagy ellen is az a kifogás, ami Schvoy ellen, ő sem lehet titkár.

Szavaznak. Két-három szavazat ellenében elfogadják a lemondást.

Schvoy őrnagy: Az a vád ellenem, hogy burzsoá vagyok. Ez nem áll. Az én szüleim is két kezük munkájával keresték kenyerüket. Én is

proletár-gyermekek vagyok. A régi rendszer megengedte, hogy a szív sugallatát kövessék. Azt pedig senki sem kívánhatja tőlem, hogy ezért a feleségemtől elváljak.

— Nem kívánjuk!

Ezután Reich Egon titkára olvasták rá, hogy burzsoa. Itt is szavaznak. Mindössze 2—3 szavazat van mellette.

— Csak arra kérem a t. felszólalókat, mutassák meg nekem, hol a vagyonom, hadd tudjak én is róla. Én nem vagyok gazdag, de arról szintén nem tehetek, hogy a menyasszonyom gazdag családból való.

Kotroczkó tizedes: Reich Egon ellen nemcsak az a vád, hogy burzsoa. Hanem szerkesztője egy olyan lapnak, amely egyetlen szociális cikket nem közölt eddig, hanem arra volt gondja, hogy megvédelmezze József főherceget egy másik lappal szemben.

Steinbrück százados: Én is elolvastam a Kürt eddigi számait és a legnagyobb felháborodással vettem tudomásul, hogy először is annak árát: az egy koronát lefoglalja a legénység zsoldjából. De még jobban felháborított az, hogy ez a magát a Katonatanács hivatalosának valló lap pártfogásába vette József főherceget. Mi évszázadokig nyögtünk az osztrák járom alatt. Most, hogy azt leráztuk magunkról, nem engedhetjük meg, hogy egy Habsburgot pártfogásba vegyen egy lap, vagy bárki, de még azt se engedjük meg, hogy a Habsburg nevet valaki kiejtse.

Szabady Jenő, a lap felelőse veszi most pártfogásba Reich Egont. „Ő nem bűnös, — mondotta — mert a cikket én irtam. S ha bűn az, hogy én idealizmusból egy cikket irtam volt parancsnokunkról, azért én akarok bűnhődni.

Ezután új elnököt és titkárt választottak: Illés századost elnöknek és Tyószity hadnagyot titkárnak.

Schvoy és Reich eltávoznak helyükről s mint bizalmi férfiak foglalnak helyet a teremben.

Bizalmiférfiak jelentést tesznek Szombathelyi alezredesnek a bizalmi férfiakkal szemben tanúsított inkorrekt viselkedéséről. Nagy vita indul meg. A Katonatanács azonnal elakarja meneszteni az alezredest, mások a vizsgálatig 14 napra szabadságot. A budapestiek felszólalása után bizottságot küldenek ki az ügy megvizsgálására s biztosítják a Katonatanácsot a hadügyminiszter radikális intézkedéséről.

A fővárosi tengerészek nevében Anker Géza, egy intelligens kis tengerész beszélt az egyetértésről, a szocialisták és komunistákat illetőleg. Itt vita keletkezett a kommunizmusról, s egyebekről, amit végre is levettek a napirendről.

Ezután az ülésre meghívott Tabódy Zsolt ezredes, azóta kerületi parancsnok mondott szép tartalmas és igaz szocialistához méltó beszédet,

az új hadsereg szervezéséről. Most látszott csak meg, ezen az ülésen, hogy idehaza éppen olyan szinpatikus és kedvelt katonája Tabódy az új hadseregnek, mint volt annak idején Przemyslben, ahol a magyar katonák „Przemysl oroszlánja”-nak nevezték.

— Azt akarjuk, — mondotta, — hogy Európa többi országa rólunk vegyen példát, akkor, amikor egy új, demokratikus országot és hadsereget állítunk fel. Azt akarjuk, hogy ebben az országban ne legyenek éhezők, nélkülöző emberek, hanem a jog, szabadság és egyenlőség mellett megelégedett legyen mindenki. Azért kell hazamenni a földmivelők nagy részének, hogy termeljenek, hogy az ország a következő időkben ne legyen az élelmezés tekintetében a minimumra utalva, hanem annyit kapjon mindenki, amennyire neki és családjának szüksége van.

A tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után Steinbrück százados szólott:

— Mielőtt elbucsuzunk tőletek, kedves elvtársaim, szükségesnek tartom köszönetet mondani igaz szocialistákhoz illő gondolkozástokért. Köszönettel tartozom Tabódy ezredes elvtársamnak, akivel együtt éltük át a przemysli-i keserű napok véres borzalmait, s együtt ettük az orosz fogság keserű kenyerét. S midőn bucsuzom úgy tőletek, mint tőle, azzal fejezzük ki iránta legmelegebb szeretetünket, ha velem együtt kiáltjátok:

— Éljen Tabódy Zsolt ezredes!...

Frenetikus éljenzés és taps következett ezután s ez ünneplés közepette ott állt a legények között az egy fejjel kimagasló Rákóczi-alak, a meghatott Tabódy ezredes, aki végre — az érthetetlen mellőzések után — elégtételt kapott, s ma Szeged kerületi parancsnoka, aki épp olyan rendet tart Szegeden most, ezekben a nehéz napokban, mint tartott a forradalom első heteiben...

(lg.)

Geiszler Jenőt elmozdították állásából

Megírta az *Igazság* Geiszler Jenőnek, a Kereskedők Bevásárlási Részvénytársasága igazgatójának, a hírhedt lekvárpamistának viselt dolgait. Ez a mungóimádó, Tiszahusár, amikor a forradalom kitört és végezett politikai eszmeképével egyszersmindenkorra, hirtelen szocialista lett. Addig hizelkedett ennek-annak, amíg beeresztették a párt lépcsőházába. Természetesen ő már itten is mindjárt baltát akart

csinálni és kieszelte, hogy a munkások fogyasztási szövetkezetének lesz az igazgatója és megveteti a párttal a Bevásárlási R.-T.-t. Terve már a legjobb úton haladt, néhány hiszékeny és tájékozatlan vezetőségi tagot megnyert magának, de jött az Igazság leleplezése, a félrevezetett emberek szeme felnyílt és Geiszlerrel megszakitották a további tárgyalásokat.

Az Igazság akkor azt is megírta,

hogy Geiszlernek a Kereskedők Bevásárlási Részvénytársaságánál is rosszul áll a szénája. Az igazgatósági tagok már régen észlelték, hogy Geiszler hanyag, gondatlan üzletember, nem jár be hivatalába és könnyelműségével nagy anyagi károkat okoz a részvénytársaságnak. Vizsgálatot rendeltek el ellene és az üzlet egész vezetését átvizsgáltatták két könyvszakértővel. A szakértők sok szabálytalanságot, gondatlanságot fedeztek fel és kétségtelenül megállapították, hogy az 1918. üzleti év *veszteséggel való zárulása* főleg Geiszler hibája.

A vizsgálat befejezéséről hosszú jelentésben számoltak be az igazgatóságnak, amely a jelentés vétele után március 16-án, vasárnap délután a felügyelő-bizottsággal együtt rendkívüli ülésre ült össze Geiszler ügyében. Ez a rendkívüli igazgatósági ülés azután elhatározta, hogy *Geiszlert egyelőre felfüggeszti állásától és a részvénytársaság vezetését egy direktóriumra bizza.* A

direktórium elnöke *Szécsi Izsó*, tagjai *Bitó Márk*, *Glück Lipót* és *Króó Adolf* lettek. A direktórium észleletei alapján döntenek majd arról, hogy a Bevásárlási R.-T. felszámoljon-e, vagy pedig tovább megmaradjon; Geiszler távozását azonban mindenesetre véglegesnek tekintik.

Itt kell még megemlíteni azt is, hogy a Bevásárlási R.-T. csöppet sincs megelégedve Geiszler lekvárügyletével sem. Azt mondják, hogy a lekvárfőzésen a *részvénytársaság* nem keresett semmit, legföljebb csak maga Geiszler, *aki azonban a várossal még most sem számolt el*, noha az üzletet már rég lebonyolította. A szociáldemokrata párt igazán örülhet, hogy még idejében megszabadult ettől az embertől. A Bevásárlási R.-T. most már nem sajnálna néhány ezer koronát, ha megfogadta volna még nyáron egyik szegedi lap tanácsát, amelyik annak idején leleplezte Geiszlert. Így van ez: *tempora mutantur!*

Ismét szerepel a revolveres tanár.

Kappel tanár a diákok bizalmi férfait kidobta az iskolából!

Ez az eset még a dikság múlt hét keddre tervezett demonstrációjával van kapcsolatban.

Ugyanis mint ismeretes, a szegedi diákság bizalmi testülete kimondta, hogy folyó hó 4-én délelőtt az érettségi ellen egy órás demonstrációt tart és ez idő alatt az iskolákban a tanítás szünetelni fog. Ezt beje-

lentették a Munkás Tanácsnál is és a M. T. kijelentette, hogy a legmelegebben pártolja és helyesli a diákság radikális föllépését.

Azonban ugylátszik, a M. T. másnapra megváltoztatta a véleményét, mert kedden reggel megjelent az áll. kereskedelmi iskolában — amely intézet az egész mozgalmat vezette

— a M. T. kiküldöttje, Kalmár Jenő ur és kijelentette, hogy a M. T. a sztrájk ellen határozott. (Értesülésünk szerint a „tanítók és tanárok szakszervezete” kérte a M. T.-ot, hogy ily értelemben határozzon.) A diákok nem tehettek mást, mint megegyeztek a tanári karral olyképpen, hogy bizalmi férfiak útján érintkezésbe lépnek a többi iskolával és ha azok hajlandók elállani a demonstrálástól, úgy ők sem fognak sztrájkolni.

Igy küldtek el a városi kereskedelmi iskolába is négy bizalmi férfit névszerint: Vnesebics Sándort, Rosenberg Bélát, Tausszig Emilt és Merza Bélát. A nevezettek el is mentek és az iskola folyosóján találkoztak Kappel tanár urral. A tanár ur rájuk szólt:

— Hová valók maguk?

— Az állami kereskedelmi kiküldöttei vagyunk — felelték a fiuk.

— Hát akkor semmi keresnivalójuk nincs itt! Takarodjanak innen! Értik, azonnal takarodjanak!

A fiuk nagyot néztek, azután lassan megindultak visszafelé.

— Siessenek — szólott utánuk a tanár ur, mert ha nem sietnek, a szolgálával dobatom ki magukat!

Igy maradt el a diákok sztrájkja. De mint halljuk, nem maradt el, csak elhalasztódott, mert a közoktatásügyi államtitkár ur kijelentette, hogy az érettségi eltörléséről az idén szó sem lehet. Ebbe pedig a diákok nem nyugszanak bele. Csak az alkalmat várják, hogy a legradikálisabban léphessenek föl. *Csaszi.*

Önjelöltek

E vérbe és jajba merült ország még fel se ocsudott a gyászból és pusztulásból és már is új küzdelmek színtere lesz. Szerencsére csak politikai küzdelmeké, ami nélkül mi már ugylátszik nem tudunk meglegenni. Április 13-án megtörténnek az új választások és ugyancsak fenik fogukat egy-egy mandátumra a közéleti fenegyerek. Annyit üléseznek, gyüleseznek, intrikálnak és tologatnak háttéri kulisszákat, hogy ilyen még nem látott a világ. Az összes tetszhalottak már ébrednek téli álmaikból; a ledöntött bálványoknak — bár még fáj minden taguk, mégis új ágaskodásra nyílik kedvtelésük.

Mindegyik azt hangoztatja, hogy a néphangulat, a pártok bizalma, a közóhaj sandit feléjük és ha lehuzzuk róluk a divatszín-vörösrő festett álarcot, láthatjuk, hogy a régi társadalmi rend kiváltságosai viczoritanak felénk. Ügyvédek, gyárosok, hadi milliomosok és megint ügyvédek és megint átjárt szott ütőkártyák s megint hadigazdagok tűnnek fel a közélet terén; nincs semmi új rajtuk, csak néhány hangzatos frázis, néhány forradalmi jelszó és ami segíti őket újból a nyakunkra, az a régi barátkozás, a régi érdek-közösség korrupt szelleme.

Nekünk beszélhetnek bizalomról, pártakaratról, közhangulatról, kiérdemesült forradalmiságról; már jól tudjuk miről van szó: néhány önjelölt forradalmi stréberkedéséről, akik nem tudják fékezni érvényesülési szenvedélyüket.

Beszéltem egy magyar torreadorral.

Aki bejárta az egész világot. —

A box bajnok. — Hogy történik egy bikaviadal. —

Összekoccanás Abbáziában. —

A hős katona. — Utazás a bika szarván.

Egyszer a kezembe került egy pár régi ujság, külföldi illusztrált lapok, spanyol és angol sport közlönyök és meglepetve találtam bennük egy magyar nevet: Schreier Simon. Bombita után őt tartják a legelső torreadornak Spanyolországban. Már akkor csodálkoztam rajta és talán örültem is, hogy legalább a külföld úgy vesz rólunk tudomást, hogy van egy híres bikaviadorunk.

Egy pár nappal ezelőtt dolgom volt kint az állomáson, s ott találkoztam vele. Elbeszélgettünk a régi jó időről, majd megkértem, hogy mondja el érdekes és izgalmas élettörténetét.

— Schreier Sándor világhírű hegedűművész fia vagyok, itt születtem Szegeden. A fa és fémapariskolában csak két osztályt végeztem el, akkor ott hagytam és Bécsbe utaztam minden határozott életcél nélkül. Itt megismerkedtem artistákkal, erős fiú voltam s bizony megtetszett nekem ez a pálya. Az akrobata nehéz mesterségét kezdtem tanulni és mikor kész lettem, elmentem vendégszerepelni Belgiumba. Voltam Liègeben, Monsban s innen St. Lisebe kerültem, Franciaországba. A boxal kezdtem foglalkozni és rövid idő alatt annyira vittem, hogy Orsay Arzen boxbajnokot legyőztem. A matsch után egy spanyol torreador felkeresett és megkérdezett, hogy lenne-e kedvem bikaviadori pályára. Igennel feleltem, de előbb egy szerződésnek kellett eleget tenni. Egy nagy artista társasággal a Moulin Rouge reformában Párisban léptem föl újból mint akrobata, majd világkörüli utra indultam. Szerepeltem Marsailleseiben, Londonban, Liverpoolban, Weckfieldben, Manchesterben, majd átmertünk Amerikába, hol megfordultunk Newyorkban, Rio de Janeiroban, Bueus Airesben. Itt azután beállottam egy arénába mint picador, majd gladiator lettem s végül Spanyolországban, St. Sebastianban torreadorig vitte föl az isten a dolgomat. 1914-ben jöttem haza. Kitört a háború és én is katona lettem. Voltam a szerb, az orosz és a palesztinai fronton, négyszer sebesültem meg, s most is dolgozom fontos és nehéz munkában. Különben két kitüntetésem van, köztük a német vaskereszt és a török Medzsidsje rend.

Megkértem, hogy mondja el, mint történik egy bikaviadal.

Az előadás nyolc órákor kezdődik. Körülbelül 15—20 ezer ember tölti meg hetenkint hatszor az arénát. Hirtelen kiallszanak a villanykörtek és a különböző színű reflektorokat működésbe hozzák. Ekkor megkezdődik a fölvonulás. Sorrendben bejön 12 picador, 2 gladiator lóháton és 2 torreador.

A zene gyors ütemű darabokat játszik s a városbíró ledobja a bikáról kulcsát. Az egyik picador kinyitja az ajtót s minden reflektor a fényét a bikára vetíti. Az állat ettől természetesen megvadul, kijön, a zene elhallgat, csend támad s a játék megkezdődik.

A picadorok vörös posztóval kezdik a bikát izgatni, majd kis lándzsákat szurnak a nyakába. Az állat toporzékol, nem tudja, kit támadjon. A gladiatorok kimustrált katonalovakon megközelítik a bikát és hosszú pikával a szügyét és lapockáját szurkálják. A bika vak dühében neki támad a lovasnak s bizony legtöbb esetben a szegény ló áldozatul esik a bika szarvainak. A düh legfelső fokáig izgatják az állatot és ekkor megjelenik a matador. A kegyelemdőfést vagy a matador vagy a torreador adja meg azután a bikának. Mikor a bika fölfordult, a zene újra megszólal és ha a torreador ügyesen működött, az előkelő signorák és donnák keztyűt, virágot dobnak feléje. Ez a legnagyobb kitüntetés. Majd behoznak két öszvért, láncot kötnek a bika szarvaira és az öszvérek kivonszolják. Az aréna alján van egy mészárszék és ott a húst a szegényeknek ingyen kimérik.

Mondjon valami érdekes mozzanatot az életéből:

Egyszer majdnem pórul jártam. Nekem szaladt a bika, csináltam erre egy salto mortalét, de a selyem ruhám beleakadt a bika szarvába, ötven métert hurcolt magával, s csak a picadorok gyors beavatkozása mentette meg életemet.

Nem volt valami híresebb kalandja?

Talán emlékeznek még rá, hogy 1911. nyarán, Abbaziában egy box bajnok két fiesurt milyen radikális módon utasított rendre.

Egy kévéházban ültem a mennyasszonyommal, amikor észrevettem, hogy a szomszéd asztalnál két fiatalember szentelenül fixiroz bennünket. Egy másik asztalnál ült Joachim herceg, Vilmos excelszár legkisebb fia. Fölálltam, hozzájuk léptem, s megkérdeztem tőlük, hogy parancsolnak-e valamit. Valamit szentelenül odavágtak, s erre fogtam e két aranyifju fejét, jó összekoccantottam, hogy nyomban elborította őket a vér.

Gyorsan körülnéztem, hogy nem ül-e mellettem valaki, akivel a megismételhetné e műveletet.

Meséljen valamit a harctéri élményeiről.

En is csak úgy küzdöttem, mint más. Egyszer egy orosz kozák pikával verte ki 4 fogamat. Milyen ironiája a sorsnak. Egy torreador fogait pikával verik ki. Przemysl elesténél én is fogságba kerültem. Sok földet bejártam Oroszországban.

Mint hadifogoly Varsóban egy box matchet tartottam. Tizenkétezer korona jött be tisztán és ezt a többi magyar közt fölosztottam.

Mi a célja a jövőre nézve?

Ha az országban nem lesznek konszolidáltabb viszonyok, úgy vissza megyek Barcelonába, hová most úgy is nagyon hívnak.

Megtapogattam izmait, s egyszerre oly kedves, sőt mondhatnám alázatos lettem, mert utóvégre ilyen vasüklől az én vaj szívem könnyen összelapíthatja.

Elbucsuztunk. A kézfogás után, bár verőfényes nappal volt, a csillagokat láttam és egész hazáig ujjaim szétválasztásával bajlódtam. De mit tegyek? Ha nem adok kezet, akkor fejemmel fog kocintani, s az még rosszabb . . .

(h. ő.)

Halló! Mentőállomás? A Kürtben örültséget fujnak.

Aszondja, hogy aszondja A Kürt: „Egy nő mindenkié — Oroszországban.” Aszondja a Jordán alezredes: „Lajstromozott szerelem.” Aszondja aztán a Kürt, hogy: „Szaratovban, egy orosz városkában ma, március 3-án valamennyi leánynak és asszonynak 17—32 életév között jelentkeznie kell avégből, hogy törvényes alapon megbecstelenítessék magukat az ottani férfi lakosság által. Aszondja, hogy aszondja a másik oldalon: „Pfuj! Kulturvilág! Csinálták ezt valaha a kajmakánok? Vagy a zulakafferek.” Aszondjuk, majd bolondok lettek volna csinálni. Osztán aszondja még a Kürt, hogy: „A valamennyi társadalmi köröket érdeklő ezen dolgokról mai számunkban lapunk kitűnő tollu munkatársa, Jordán Géza alezredes irt cikket, amely rettenetes leplezetlenséggel tárja elénk a valót.”

Megnéztük ezt a valót és az a meggyőződésünk, hogy a mentőkre szükség van. Mert amiket a Kürtbe odarotyogtattak a bürdudások, az határos az örültséggel.

Csak nem gondolták komolyan, komolyan, de komolyan, hogy egy nő Oroszországban mindenkié. Még Szaratovban se. Mert Jordán alezredes, maga éber erkölcs-császár, hát tudta a balja, mikor leírta a jobbja, hogy „Szaratovban tehát lajstromozzák a szerelmet is! A szaratoivi polgártárs megtudja a vá-

rosházán, holt bizonyossággal, hogy mely nap melyik órájában ki lesz az ő átmeneti felesége, de ha kissé kíváncsi, megtudja azt is, hogy jó vagy rossz szomszédja pontosan mely nap és napszakban, mely köztulajdonban levő nő lakásán turbékol.”

Jaj de érdekes a jordán-mindenit. Hát alezredes ur, tényleg elhiszi ezeket a hülyeségeket? Tehát Ön a kommunista társadalmat, az orosz nép száz millióját és a lánglelkű vezéreit fajtalan állatoknak gondolja? Ha Ön irni tud, olvasni is tud, s akkor visszagondolhatna arra, hogy ez a gyalázatos „szaratoivi” rágalom egy esztendő óta bukkan föl újra, meg újra a burzsoalapokban, legutóbb a Pesti Hírlapban hatodszor és a Pesti Naplóban „negyedszer, annak örömeire „bátran” idézve” hogy Kun Béláékat elfogták, s a kommunisták most mukkanni se mernek.

Pedig megugjuk, Jordán ur, hogy ha a cikkírónk nem csillapítja le a kommunista katonákat, nagy baj lett volna. Mert bizonyos esetben a kommunisták a saját harcmódorukat igyekeznek érvényesíteni. Ez esetben lecsendesítettük őket azzal, hogy felelünk önnek és a dudának. Köszönje meg szépen és némuljon el. Ön a háboruban is olyan csendes ember volt az irodában. Mire való ez, drága „polgártárs.” Ne bántsuk egymást — főleg ne bántsuk a kommunista nőket. Mire jó az öregem. Na látja. Szó-szó. Agyó!

Táncolnak a nyomdászok

Megtartják? Nem tartják? Ezekkel a kérdésekkel bibelődött a mult héten néhány száz szerelmes és nem szerelmes kis- és nagy leány, reménytelen és reményteljes fiatalember. De ne tessék félreérteni: nem a nyomdászokat értem. A nyomdászoknak ugyanis egy különös sajátosságuk van: nem tudnak szerelmes lenni. No, akad elvéve egy-kettő, nyomdász is, nyomdászleány is, de ha statisztikát csinálnának róla, a nyomdászok között akadna a legkevesebb szerelmes. Ez, úgy gondolom, onnan van, hogy a nyomdászoknak hamarabb benő a fejük lágya, mint bárkinek. Hát hogyne! Akarva és nem akarva az ő kezeiken és agyukon keresztül jut minden szerelmes história, szerelmi dráma, szép és csunya dolog a közönség elé. S aki így látja az élet minden kis mozzanatát, bizony jobban meggondolják *gabalyodás* előtt érdemes-e, okos dolog-e — szerelmes lenni.

Elég az hozzá, úgy gondolták a szegedi nyomdászok, hogy a betűk már eleget táncoltak előttük, hát táncolnak ők is. Ugy is volt, de közben bajok keletkeztek. Ugyanis plakátiroztak, meghívókat nyomtak ők maguk (persze, tele volt hibával), kommunikáltak. És amikor a nagy kommunista tüntetés volt, valaki azt mondta: „Gyerekek, tudjátok-e, hogy emiatt elmarad a mi bálunk?” Nem mondták ennek a kollegának, hogy *bolond*, csak — *őrült*. Mi köze a kommunista gyűlésnek a nyomdász-bálhoz? És volt köze. Nem azért, mert a nyomdászok közt is vannak kommunisták (nég csak azok közt vannak), hanem a kerékpáros katonákat a Tiszába szállásolták.

— No, mit mondtam? — kiáltott fel diadalmasan Szveti, a csinos leányképű szedő.

Visszavonták az „őrült” elnevezést, ami ajánlatos is volt, mert Szveti a fegyvertilalom ellenére is fegyverrel jár, de nemcsak jár, hanem *lű* is.

Az csak természetes, hogy sikerült a nyomdászoknak kiprotégálni a termet, ami nehezen ment.

A legénység belement a hurcolkodásba, de a bizalmiak nem. Azokat is „megfőzték”, akkor meg a parancsnok ellenezte. „Megfenygették” őket, hogy egy hétig se csináljanak ujságot, ha elrontják ezt a jó napot. Meghívták a parancsnokot, akit biztosítottak — jóképű szegedi leányokról. Ez eldöntötte a csatát.

A bálról már nem lehet sokat írni, csak érdekeset. Összepréselések, oldalbafelejtések, fehércepők tönkremenése, drága fekete nadragok fehér kenőccsel való berugdosása, a „majomsziget” kiürítése és újabb megszállása körüli veszekedések, esőndes összekülönbözés a wanstepet kedvelő- és utáló táncolók között, *elszórt* legyezők és színes zsebkendők visszakönyörgése, szegedi lányok villogó és csillogó kacintgatása a pesti „vas” gyerekekre, tengerészekre és kerékpárosokra, no meg elegáns francia tisztekre, séta és szerelmi vallomások a folyosók csendesebb helyein: aztán újra wanstep-rajongók könyörgése, aztán szidás a táncrendezővel szemben, aki gyűlöli ezt a ronda táncot, — s kiabálások: „Ez mégsem — Igazság!”

Ez volt a bál képe. No meg még más is. A száztágu rendezőseget mintha a föld nyelte volna el, úgy

eltűntek a föld színéről. Mindenhol voltak, csak ott nem, ahol szükség volt rájuk. De nem sülyedtek el, inkább, fölemelkedtek. A páholyok zsufolva voltak — rendezővel. Szveti volt az iccés, intelligensebben kifejezve: töltnök. Mert hát a nyomdászok a régi tradíciókhoz híven, csak azt tartják sikerült mulatságnak, ha „spicces” a hangulat. Itt is kifogtak a szesztilalmon. A városparancsnok ugyanis csak arról, intézkedik, hogy nem szabad szeszt mérni. Az ivást nem tiltotta meg. Erre való tekintettel zsebbe hozott bucaiak és pezsgőcskék hevitették a kebleket. „Erre szükségünk van a város biztonsága érdekében is, mert

nem tudjuk kiszedni a szesztilalom szigorításáról szóló rendeletet; az mégis csak nagyobb baj lesz” — érveltek.

És ha a keddi lapokban hibák és fordított betűk voltak, bocsásd meg, — különösen a Marci nyomdász-írónak, ki nemcsak fordított betűket szed, hanem irt is a bál után, — t. elvtárs és olvasó, a nyomdászok meg nekem bocsátják meg, hogy ilyen „gazságokat” irtam róluk...
Riporter.

Nohát csakugyan gazságokat irt rólunk az „Igazság”-szaktárs, — aki legtöbb fordított betűt szedett és irt a bál után. — Szedő.

Tüntetem . . .

És fölmentem a Kárász-erkélyre, hogy egy kissé végig és „lenézzelek” tisztelt elvtárs, vagy ha akarod, kedves elvtárs. Amint így végig néztem a nagy sokaságon, úgy látszott, mint egy nagy-nagy buza-tábla és sok-sok hülyeség jutott az eszembe. Például az is, hogy ha jönne egy kaszás és e sok fejet lekasználja, micsoda fejturulások lennének itt. No ezt nem kell olyan komolyan venni . . .

Már előre láttam, hogy ennek nem jó vége lesz. A kommunisták előre kidolgozott terv szerint csoportokba helyezkedtek el, a tér minden pontján, s tervüket végre is hajtották: megakadályozták a nagygyűlést.

Mindjárt az elején, Nemes Lajos beszéde alatt kitört a vihar.

Érdemesnek tartottam néhány

tucat közbeszólást följegyezni. Azt mondja Nemes:

— A kommunisták a szociálistákat támadják, de a burzsoáziát aludni hagyják.

— Le vele!

— Le a szociálistákkal!

— Éljen a proletárdiktatura!

— Éljenek a leszerelt katonák!

A pesti kiküldött beszélne ezután:

— Elvtársak! . . .

— Nem elvtársak!

— Hallgassák meg a pesti szónokot!

— Nem hallgatjuk!

— Le a vörösökkel!

Egy paprikás ruhájú elvtárs öklözve rázva:

— Pincébe a kommunistákkal!

(A Kiss D.-palota erkélyét zsu-
lásig megtöltő burzsoák jóízűen kacagnak.)

Anker budapesti tengerész: — Két-ezerhatszáz tengerész nevében be-szélek hozzátok...

Fütyü és lármá. Nem érteni egy szót se. Kiáltások összefüggés nélkül.

— Adják meg az ötezernégyszáz koronát!

— Helyet kérünk a Munkástanácsban!

— Wallischnak tudnak harminc-hatezer koronát fizetni évenként!

Az erkélyen ámuldozással határos csudálkozások.

— Hogy félre vannak ezek a szerencsétlenek vezetve! — jegyzi meg Stély.

— Mégis hallatlan, hogy két-háromszáz ember lehurrogjon husz-ezret!

— Leszakad az erkély, ne jöjjenek ki annyian!

— Bárcsak leszakadna! — mondja kétségbeesve a háziasszony.

Ökölrázások, fenyegetések, fütyülések. Most meg a szocialisták nem hallgatják meg a kommunista szónokokat.

— No, kedves elvtárs, kellett ez magának?!

Közben francia géptegyveresek törnek utat maguknak a tömegben. Előbb mindenki menekülni próbált, de mivel ez lehetetlen volt, csak a közelben levők rohantak föl a lépcsőkre, az erkélyre; a lakás tömve volt emberekkel, szocialisták és kommunisták összevesztek, a háziasszony még jobban kétségbeesett, rémülködve pakolta el a kéznél lévő tárgyakat.

— Leszakad! Leszakad! Az erkély! A lakás!

— Hadd szakadjon! — mondja ismét halálrasszanva a hziasszony!

A francia demonstráció használt. És helyes is volt, mert különben a hangulatból ítélve, beláthatatlan következményei lettek volna a tüntetésnek.

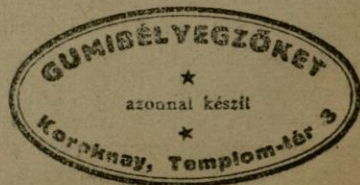
A kommunisták és leszerelt katonák elvonultak a városháza elé. Aztán Stély elvtárs vette el a kedvét az átellenben lévő erkélyen vigan kacagó burzsoáknak, olyan leckét adva nekik, hogy lekonyult orral, „lógta” meg szép egymásutánban.

Ami a legemlékezetesebb marad ebből a tüntetésből kifolyólag, a szegény kis Balog Jancsi pékségéd hanyattvagódása a Tisza Lajos-körút sarkán, amint az őrmester revolvéré által találva, a hasához kapott. Kár volt érte... Előbb meg kellett volna tanulnia, mi az a kommunizmus, meghalni azután ráért volna érte.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal: Szalay-hirlapiroda, Kigýó-utca 1. sz.

Telefon: 4—37.

Menekültek

Vasutasok futása Slavon-Bródból — Román internáltak kinzása.

Egy pár nappal ezelőtt menekülő vasutas családokkal telt vonat futott be Szegedre. Horvátországból jöttek, az éhség és a nélkülözés üzte el őket otthonukból. Nem kapnak a horvátoktól semmit, ha nem teszik le az esküt. Ők inkább ott hagytak mindent, de az esküt az elnyomóknak még sem tették le.

Bajcs István vasutas betegen fekszik az egyik marhakocsiban. Körülötte felesége és hét kis gyermeke sűrű-forog. Ez vizet visz neki, az a párnát igazgatja a feje alatt. A kocsiban a család megmaradt butorai foglalják el a helyet. A felesége azt mondja, hogy a horvátok most nagyon barátságosak a magyarokkal szemben, ellenben a szerbekre a sok erőszakoskodás miatt nagyon haragszanak.

A piacon mindent lehet kapni — mondja — tojás harmincöt krajcár, egy pár csirke 17 korona. Az amerikaiak nagyon sok élelmi szert küldtek nekik s ők nekünk semmit sem akarnak adni. Elég szomorú a helyzet. Az uram itt fekszik betegen, a hét gyerek éhes és bizony mi már fölettünk mindent. Most Kecskemétre megyünk s remélem ott jobb ellátásban lesz részünk.

Frank János mozdonyvezető mondja, hogy a horvátok nem fizetik ki őket.

Uj Dályán a Julián iskolát a forradalom első napjaiban teljesen tönkre tették és sajnos, a legtöbbet a tanítók és a vasutasok szenvedtek. Elűldözték a magyarokat, ma már ugyan belátják, hogy kár volt a nagy dühért mert a szerbek még rosszabbak. A bánásmód meg is javult egy kissé. Különösen a Frank

pártiak részéről tapasztalunk bizonyos előékenységet. Ezek már nagyon sokan vannak, köztársasági államformát akarnak és a szerbeket rendkívül gyűlölik. Érdekes azonban, hogy ez a gyűlölet nem csak a horvátok részéről tapasztalható, hanem a horvát-szerbek részéről is, akik éppen úgy haragszanak műveletlen és erőszakos fajrokonakra. Nagyon biznak benne, hogy a szerbek a legrövidebb időn belül ki-mennek és mi is visszatérhetünk az elhagyott tüzhelyekhez.

Három magyar érkezett Romániából. Internálva voltak és élményeikről igen érdekes részleteket mondtak el.

Dr. L. V. orosz fogságból megszökött. Számítalan kaland után Romániába ért. Itt elfogták és internálták. A táborban elég jó dolga volt, nem bántották, ellenben enni keveset kaptak. Kukorica málé, ez volt a fő ételük. Most végre ő is megszabadult.

B. L. Mint kereskedő került Romániába. Közben a románok hadat üzentek és ő ott maradt. Bukarestből szabadult I. O.-t mint soffört alkalmazták s így nem panaszkodott sorsa iránt.

Az általános vélemény az, hogy a román forradalom kitörése csak napok kérdése. Állandóan hallottak részleges parasztlázadásokról, sőt Bukarestben szemtanúi voltak egy véres utcai harcnak. Hangulat izzó, a nép nagyon elkeseredett, nem akar tovább harcolni. A kormánynak nincs többsége és a katonák között is forradalmi hangulat uralkodik. Erjedésben van az egész ország.

Jogos, vagy: nem jogos?

„Jogos!” — mondotta a polgármester, pardon: a volt polgármester. Egy kicsit ugyan furcsa lesz hozzászokni a névváltozáshoz. Hát hogyne, mikor annyi hosszú esztendőn keresztül irtuk, olvastuk: Somogyi Szilveszter dr. polgármester ésatöbbi, ésatöbbi.

Megirták, ha jól aludt, vagy rosszul aludt, ha gyengélkedett, ha Pestre utazott, ha visszaérkezett, ha valamit mondott, sőt azt is, ha nem mondott semmit; ha gyülesezett, ülésezett, szóval minden kis smoncát, ami vele kapcsolatban történt. Milyen sötét álmak lehettek a mindenkivel előzékeny és mosolygó Somogyi Szilveszternek, azon nevezetes nap utáni éjszakán, amikor, mint ahogy illik, megköszönték a szívességét és tekintettel a tekintendőkre, felkérték legyen szíves és hagyja el a termet.

Somogyi volt polgármesternek csak egy hibája volt: alkalmazkodni tudott minden idők változott eseményeihez.

Amikor kitört a forradalom, sokan zugolódtak, miért nem menesztették el Szalay főkapitánnyal együtt. Gyengeséggel vádolták a szocialista vezetőséget, mely nem csak hogy nem távolítja el, hanem még a Munkástanácsban is helyet ad neki.

A volt polgármester azonban kitűnően parírozott, még kitűnőbb szocialista-kedvelőnek bizonyult, s a pártvezérek egyszer csak azon vet-

ték magukat észre, hogy Somogyi Szilveszter szívvel-lélekkel szocialis érzésű ember, akivel lehet együtt működni.

Lehetett volna is. De jött az a nevezetes nap, amikor a kommunisták fölvonultak a városháza elé, s a küldöttség megkérdezte Somogyit a bizonyos 5400 korona felől. A volt polgármester ügyesen ki akart térni a válasz elől, s valami olyant mondott, amire azt a közmondást alkalmazzák, hogy: a kecske is jóllakjon, meg a káposzta is megmaradjon. A kommentár szónoka azonban határozott választ követelt.

Ezt a választ azonban úgy tette föl, hogy előbb figyelmeztette Somogyit, a lent várakozó több ezernyi tömeg hangulatáról, amely nem tetsző válasz esetén lerombolja a városházát.

Hát bizony ez egy kissé nehéz helyzet volt. Mit volt mit tenni, a „jogos, vagy nem jogos?” kérdés-re kimondani a „jogos” szót.

Hogy mit mondott volna más, ha a polgármester helyén van, nagyon világos. Bárki lett volna azon a helyén, csak azt mondta volna, amit Somogyi.

Somogyi Szilveszter tehát korai nyugalombavonulásában jogosan elmélkedhetik az öt megbuktató „jogos” szó fölött.

Kiadótulajdonos: Hoffmann Ödön.

ÚJHEGYI TESTVÉREK

lakatos műhelye
készít a szakmába
vágó bármely munkát
gyorsan és jutányosan.
Dohányvágó-gépek készítése.
Tanoncok felvételnek.

:: SZEGED, ::
SOMOGYI-UTCA 3.

MAKULATURA

nagyban és kicsiny-
ben olcsón eladó.

SZALAY - hírlapiroda,
Kigyó-utca 1. szám.

Első női

divattermemben

a legújabb divat sze-
rint készülnek női-
ruhák-, kosztümök stb.

Risztity István,

Szeged,
Iskola-utca 10. sz.

Uri és egyenruha szabóüzlet

Megrendelést, fazon mun-
kát, fordítást és átalakítást
vállal

Török László
uri- és egyenruha szabó,
Kigyó-utca 7. sz.

TAUSZ és KÖVÁRI

műszerész'k.

TELEFON 222.

Látszerész, fényké-
szeti cikkek, művég-
tagok

TELEFON 222.

SZEGED, Kárász-utca 10. sz. alatt.

Szalay- hirlapiroda

kölcsönkönyvtára és könyvesboltja,

SZEGED, KISYÓ-UTCA 1. SZ. A.

Délvidéki Szabóipari Vállalat Szeged.

Ipartelep

Faragó-utca 25. szám. Telefon: 14-73.

Igazgatóhely

Somogyi-u. 20. sz. (Fekete-ház) Telefon: 524.

Magyarországi szobrászművészek és ipari művészek legújabb
műveinek kiállítását, melynek keretében megrendelések
fogadhatók, júniusban rendezték. Csiki Adolf igazgató.

Óra-, ékszer-, gyémánt-, lemez-, villamos-
szobrászat - mindegyike a legolcsóbb árakon!

Tóth József

gyémánt- és művészi

Szeged, Könyves-utca 7. szám.

Óra- és ékszerjavítások, kőbeállítások.